

Program na březen 2015

Večer deskových her VII

úterý 3. března 2015 v 17 hodin
Pořádají Adam Greš a Petr Salač vstupné: 30 Kč
Večer deskových her opět na hvězdárně. K hraní mnoho titulů jako například Osadníci z Katanu, Trans America nebo méně známé hry, například Talisman či Vikingové.

Přednáška: „Exotické Filipíny“

čtvrtek 5. března 2015 v 18 hodin
přednáší Petr Chvíla vstupné: 50 Kč
V zemi tisíce ostrovů navštívíme měsíční krajinu sopky Pinatubo. Poznáme překrásně bílé pláže a úchvatné starověké rýžové terasy ostrova Luzon.

Cestopisná přednáška: „Jawou 250 Jižní Amerikou v expedici Dana Přibáně“

čtvrtek 12. března 2015 v 17:30 hodin
přednáší Marek Slobodník vstupné: 150 Kč
Videa, slide show, rozprávania a beseda Banskobystrického cestovateľa Mareka Slobodníka z cesty po Južnej Amerike na 55 ročnej Jawe 250 so známym českým cestovateľom Danem Přibáněm a jeho Trabantmi. Keď sa chce, tak sa to dá. Prejsť najhoršími autmi aké dokázal vyprodukovať socialistický priemysel oficiálne neprejazdnou cestou naprieč amazónskym pralesom, vyškriabať sa dvojakými motormi takmer do 5 000 m.n.m. a dôjsť na najjužnejší cíp Južamerickej kontinenty kam ešte vedie cesta. Amazónsky prales a povetnosť BR-319, priesmyky v Andách, Machu Pichu, obrazce v Nazca, najväčšie soľné jazero sveta Salar Uyuni, čarokrásna cesta Caterra Austral, Titicaca, nádherné jazero Buenos Aires a jeho jaskyne, ľadovec Perito Moreno...

Cestopisná prednáška: „Jawami Pionýr do Kazachstánu a k Aralskému jezeru“

čtvrtek 12. března 2015 ve 20 hodin
přednáší Marek Slobodník vstupné: 150 Kč
Na začiatku nás kamarátov otec vyprovokoval, že vrah s tými starými pinčami, v ktorých sme sa každý deň na dvore vrtali, nedôjdeme ani za dedinu. A tak partia piatich trápčov malých kubatúr vyrazila do Rumunska. Neskôr sa Ďuro, ako tlačiar dostal k obrázkom vysychajúceho Aralského jazera a cieľ cesty na ďalší rok bol jasný. Uvidieť na vlastné oči jednu z najväčších ekologických katastrof, zapríčinenú človekom, dokým kedysi štvrté najväčšie jazero sveta úplne nevyschne. Pravdaže na našich

osvedčených Pionieroch. Štyria cestovatelia, 2 mesiace na cestách, 10 tisíc kilometrov na jedných z najhorších jednostopých motorových dopravných prostriedkov.

Přednáška: „Nebe nad Zlímem 4 - březen, duben“

pondělí 16. března 2015 v 19 hodin
přednáší Ivan Havlíček vstupné: 40 Kč
Povídání o tom, jak vypadá obloha v našich zeměpisných šířkách na jaře. Tentokrát budou prohlédnuta souhvězdí Rak, Malý pes, Jednorozec, Rys, Lev, Malý Lev, Pohár a Velká Medvědice. Přednáška bude opět zaměřena na objekty a úkazy, které na obloze může najít a uvidět každý, pokud ví, kam pohlédnout. V případě příznivého počasí bude po skončení přednášky navazovat pozorování a praktický výklad na pozorovatelně.

Večer deskových her VIII

úterý 17. března 2015 v 17 hodin
Pořádají Adam Greš a Petr Salač vstupné: 30 Kč
Přijďte si opět zahrát některou z naší široké nabídky her.

Cestopisná přednáška: „Střípky z Alp“

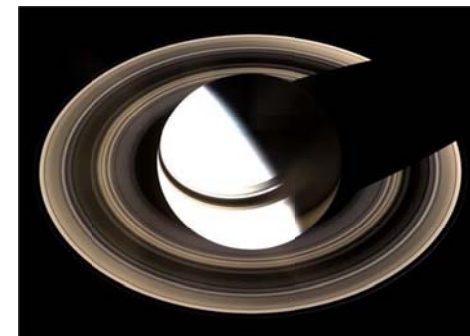
čtvrtek 19. března 2015 v 18 hodin
přednáší MUDr. Niko Burget vstupné: 50 Kč
V další alpské přednášce si představíme několikadenní pochody v rakouských Zillertalských Alpách v blízkosti centrálního hřebene s řadou zapadlých horských chat a skalní hřeben Karwendelgebirge s četnými jistými stezkami vysoko nad Innsbruckem. Zcela odlišný charakter mají nižší slovinské Alpy kolem Triglavu s množstvím horských luk se vzácnou protěží alpskou, ale i zde mohou na „ocelových“ cestách hodně potrápit prudké bouřky. Přidáme ještě zimní výstup na známý rakouský vrchol Dachstein a na nejvyšší vrchol Dolomit – Marmoladu, kde teploty spadly až k minus 25°C.

Pozorování částečného zatmění Slunce

pátek 20. března 2015 od 9 do 12 hodin
pořádají členové ZAS vstupné: 30 Kč
Zveme vás na pozorování mimořádného úkazu - částečného zatmění Slunce. Začátek zatmění je v 9:39 SEČ, konec ve 12:00 SEČ. V maximální fázi (v 10:48 SEČ) bude zakryto 70% slunečního disku. Bude-li obloha bez mraků, vyšetříte chvíli drahocenného času a přijde se podívat na tento úkaz bezpečně, bez rizika poškození zraku, našimi dalekohledy opatřenými slunečními filtry. Nejbližší příští zatmění Slunce u nás bude pozorovatelné až 10. června 2021.

Přednáška: „Planeta Saturn“

pondělí 23. března 2015 v 19 hodin
přednáší Ivan Havlíček vstupné: 40 Kč
Saturn je od roku 2004 podrobně zkoumán sondou Cassini, která v současnosti dokončuje dvoustý třináctý z původně plánovaných osmi desítek obletů kolem prstencového klenotu sluneční soustavy. V přednášce bude na pozadí novověké historie objevování Saturnu nabídnut nejnovější obraz tohoto plynného obra.

Večer s Janem Burianem

středa 25. března 2015 v 18 hodin
pořádá: Ivan Havlíček vstupné: 100 Kč
Písničkář, spisovatel, autor rozhlasových pořadů, fejetonista, televizní moderátor, autor dokumentárních filmů, průvodce a propagátor kontroverzního hesla: „Kopírování zachraňuje hudbu!“ Jan Burian přijede s písněmi z nového alba Jiná doba. Koncert a řeči.

Výstava obrazů Zdeňka Hally

Po celý březen v sále vystavuje své kresby, malby, grafiky a průbojníkem vyšívané krajky Brněnský rodák a člen klubu Konkretistů Zdeněk Halla.

V PÁTEK 27. 3. SE POZOROVÁNÍ PRO VEŘEJNOST NEKONÁ

Pozvánka pod oblohu

Merkur nepozorovatelný
Venuše večer nad západním obzorem
Mars večer nízko nad západním obzorem
Jupiter po celou noc
Saturn ve druhé polovině noci
Uran počátkem měsíce večer nízko nad západním obzorem
Neptun nepozorovatelný

Úkazy

zdroj: Hvězdářská ročenka 2015

datum	hodina	událost
3. 3. 2015	6	Měsíc v konjunkci s Jupiterem (Měsíc 6,1° jižně)
4. 3. 2015	20	Venuše v těsné konjunkci s Uranem (Venuše 0,1° jižně; úkaz nastává nad naším obzorem)
5. 3. 2015	9	Měsíc v odzemi (406 388 km)
5. 3. 2015	19	Měsíc v úplňku (19:04)
11. 3. 2015	17	Mars v konjunkci s Uranem (Uran 0,3° severně)
12. 3. 2015	11	Měsíc v konjunkci se Saturnem (Měsíc 1,5° severně; úkaz pozorovatelný ve druhé polovině noci na jihovýchodě)
13. 3. 2015	19	Měsíc v poslední čtvrti (18:47)
19. 3. 2015	21	Měsíc v přízemí (357 579 km)
20. 3. 2015	11	Měsíc v novu (10:36); úplné zatmění Slunce, u nás pozorovatelné jako částečné
20. 3. 2015	24	začátek astronomického jara, jarní rovnodennost (23:44); Slunce vstupuje do znamení Berana
22. 3. 2015	1	Měsíc v konjunkci s Marsem (Měsíc 1,7° jižně)
22. 3. 2015	24	Měsíc v konjunkci s Venuší (Měsíc 3,5° jižně; seskupení Měsíce, Venuše a Marsu pozorovatelné večer nízko nad západním obzorem)
27. 3. 2015	9	Měsíc v první čtvrti (8:42)
30. 3. 2015	8	Měsíc v konjunkci s Jupiterem (Měsíc 6,2° jižně; přibližování Měsíce k Jupiteru pozorovatelné ve druhé polovině noci nad západním obzorem)

Pozorování noční oblohy se konají v březnu vždy v pondělí, středu a pátek od 19:00 do 21:00 hodin vyjma pátku 27. 3.

Nebude-li počasí přát, nabízíme prohlídku hvězdárny, astronomické techniky a instalovaných výstav.

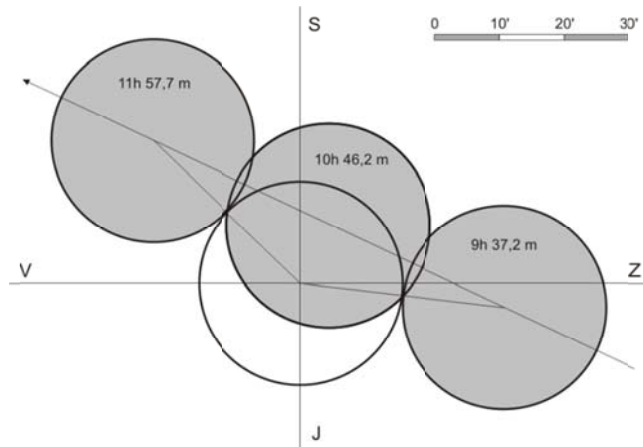
**vstupné: dospělí 30 Kč,
děti do 1,2 m výšky 15 Kč**

akce se konají za podpory Kulturního fondu města Zlína

Sluneční zatmění 20. března

V pátek 20. března 2015 bude u nás pozorovatelné částečné zatmění Slunce. Ve Zlíně úkaz začíná v 9:39 hod., maximální fáze zatmění bude v 10:48 hodin, kdy bude Měsícem zakryto 70% slunečního disku, a skončí ve 12:00 hodin. Jedná se o poslední od nás pozorovatelné zatmění Slunce až do 10. 6. 2021.

K pozorování zatmění Slunce je potřeba mít speciální vybavení k ochraně zraku. Na Zlínské hvězdárně bude možno úkaz pozorovat nejen v celkovém bílém světle slunečního disku, ale současně také v úzké spektrální čáře vodíku H. Dalekohledy jsou vybaveny filtry nebo hranoly, odrážejícími světlo pozorovaného objektu (Slunce) mimo oko pozorovatele, tak aby k poškození zraku pozorovatelova došlo. V případě individuálního pozorování je nutno zásadně se vyvarovat pozorování pouhým okem nebo přes začázané sklo či CD disk. V žádném případě nelze používat jakýkoli dalekohled bez odborné úpravy pro pozorování Slunce! Dopad soustředěného slunečního paprsku na sítnici oka způsobí nezvratné poškození (spálí světločivné buňky - tyčinky a čípky - v místě dopadu). Lze použít svářečské brýle nebo sklo ze svářečské kukly. Specializované prodejny astronomické optiky nabízejí sluneční fólii, z níž je možné vyrobit filtr před objektiv běžného dalekohledu nebo brýle pro pozorování Slunce. Je však nezbytné, aby na fólii nebyla ani mikroskopická perforace.

*Průběh zatmění Slunce 20. března. Světlý kotouč reprezentuje Slunce, šedý kruh s časovými údaji pak odpovídá Měsíci, který Slunce překryje pro pozorovatele na souřadnicích 50° s. š., 15° v. d.
Zdroj: Hvězdářská ročenka 2015*

Vydává Hvězdárna Zlín – Zlínská astronomická společnost, Lesní čtvrť III / 5443, 760 01 Zlín, www.zas.cz

telefon pro podávání informací a objednávání akcí: 732 804 937
telefon do budovy – dovoláte se jen v době, kdy je hvězdárna otevřena veřejnosti: 736 734 511
Připravil Ivan Havlíček

Zlínská astronomická společnost

Hvězdárna Zlín

Asterismus Ďáblův pes mezi hvězdokupami Plajády a Hyády v souhvězdí Býka

BŘEZEN 2015

[WWW.ZAS.CZ](http://www.zas.cz)

